

«ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει» ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ``Θεατρικής Παιδείας``

«Ανάλυση θεατρικών έργων»
ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Δημήτρης Κοντοδήμος, Ηθοποιός, Σκηνοθέτης.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ 4η

ΧΕΝΡΙΚ ΙΨΕΝ - ΑΓΡΙΟΠΑΠΙΑ

Ο Ίψεν ήταν Νορβηγός θεατρικός συγγραφέας – ηθοποιός. Πρωτοπόρος της σύγχρονης δραματουργίας. Ένας από τους ιδρυτές του μοντερνισμού και αναφέρεται συχνά ως πατέρας του ρεαλισμού. Γεννήθηκε το 1828 στη Σιέν της Νορβηγίας και πέθανε όπως λέγεται από εγκεφαλικό επεισόδιο στις 23 Μαΐου του 1906 το Όσλο.

Λιμπρετίστας (προέχεται από το ιταλικό υποκοριστικό του libro = βιβλίο που περιγράφει το κείμενο μιας όπερας ή ενός δραματικού έργου).

Χαρακτηριστικά της τεχνοτροπίας του το ότι είχε έντονη διάθεση και έθιγε ευαίσθητα θέματα όπως τη θέση της γυναίκας στην κοινωνία και ζητήματα ηθικής τάξης.

Σημαντικά του έργα -Το κουκλόσπιτο, Έντα Γκάμπλερ, Αρχιμάστορας Σόλνες, Αγριόπαπια κ.α.

Τα έργα του δραματουργικά στηριζόντουσαν στο Ιψενικό τρίγωνο. Κατάσταση κατά την οποία ένας άντρας βρίσκεται ανάμεσα σε δύο γυναίκες έχοντας ως αφορμή α) το πρότυπο της μητέρας του και β) την συνύπαρξή του με τον έρωτα. Αντίστοιχα και για μια γυναίκα όταν βρίσκεται ανάμεσα σε δύο άντρες έχοντας ως αφορμή α) το πρότυπο του πατέρα της και β) τον έρωτα.

Το Ιψενικό τρίγωνο αναλύει επίσης και την εθελουσία παραχώρηση της ελευθερίας του ανθρώπου με αντάλλαγμα την ασφάλεια που προσφέρει το κοινωνικό κράτος.

Στην αγριόπαπια ο Ίψεν χρησιμοποίησε τον όρο του «ζωτικού ψεύδους», για να εκφράσει την ανάγκη ορισμένων ανθρώπων να ζούν με ψέματα ή μέσα στα ψέματα μικρά η μεγάλα. Στο έργο του αυτό βάζει σε αμφισβήτηση τις εκάστοτε επιταγές του ιδεώδους αφού διαπιστώνει πως τα ιδανικά απαι-

τούν ανθρώπινες θυσίες όπως παλαιότερα οι θεοί απαιτούσαν θυσίες από τους ανθρώπους. Ωστόσο κατά τον Ίψεν οι άνθρωποι είναι ελεύθεροι να επιλέξουν να μην θυσιάσουν τους εαυτούς τους και τους άλλους από την στιγμή που θα πάψουν να πιστεύουν ένα ιδανικό.

Στην αγριόπαττα μας δείχνει πως δεν υπάρχει χρυσός κανόνας και πως η συμπεριφορά χρειάζεται καλύτερα να κρίνεται από τις συνέπειες που έχει στη ζωή και όχι από τη συμμόρφωση κάποιου ιδανικού ή κανόνα.

Αλήθεια = συνιστάται οτιδήποτε δεν υποκύπτει στη λήθη.

Ψέμα = συνιστάται η παραποίηση της αλήθειας. Η μόνη αδιαπραγμάτευτη αλήθεια από τότε που γεννιόμαστε είναι μόνο ο Θάνατος μας.

Ο ρόλος που κάθε άνθρωπος επιλέγει να παίξει στη ζωή κατά κάποιο τρόπο είναι και ένα ζωτικό ψεύδος.

Στην ουσία πρόκειται για έναν προδιαγεγραμμένο ρόλο που ο καθένας καλείται να ενσαρκώσει για πιστοποιημένες φόρμουλες ζωής που υπόσχονται την ευημερία και την αυτοπραγμάτωση. Το ίδιο το ΕΓΩ είναι ένα ζωτικό ψεύδος.

Προκύπτει από μια σειρά ταυτίσεων που κάνουμε με σημαντικούς άλλους της ζωής μας και έτσι δομείται σιγά σιγά η ταυτότητά μας.

Ο Πλάτωνας στην Πολιτεία είχε χαρακτηριστικά δηλώσει πως «μόνο οι άρχοντες της πολιτείας έχουν το δικαίωμα να μεταχειρίζονται το ψέμα για να ξεγελάσουν εχθρούς ή πολίτες μόνο για το καλό της Πολιτείας».

Ζωτικά ψεύδη ή κατά συνθήκη ψεύδη. Θα μπορούσαμε να τα συμπληρώσουμε ως «ρυθμιστικά ψεύδη» ακριβώς επειδή πολλά από αυτά μας ρυθμίζουν – τακτοποιούν – ασφαλίζουν – εξασφαλίζουν – κανονίζουν – μας προσγειώνουν απογειώνοντάς μας.